

WK-60.26.2017

Kielce, dnia 13 luty 2018 r.
ZA POTWIERDZENIEM
ODBIORU

Pan Leszek Lepiarz

Dyrektor

Zespołu Opieki Zdrowotnej
Szpitala Powiatowego
im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Skarżysku-Kamiennej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2014 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania² przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej w Zespole Opieki Zdrowotnej Szpitala Powiatowym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skarżysku-Kamiennej³. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 17 stycznia 2018 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową ZOZ. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

1. Stwierdzono, że nierzetelnie pod względem merytorycznym wykazano dane w objętych kontrolą sprawozdaniach Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzonych na koniec IV kwartału 2015 roku i IV kwartału 2016 roku, co narusza § 2 ust. 2, § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴. Ustalone nieprawidłowości wystąpiły na skutek nieprzestrzegania instrukcji sporządzania sprawozdania Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji zawartej w załączniku nr 9 do ww. rozporządzenia, a w szczególności:
 - nieprawidłowego klasyfikowania zobowiązań do krótkoterminowych i długoterminowych tj. z naruszeniem § 1 ust. 4 ww. instrukcji zgodnie z którym według pierwotnego terminu zapadalności klasyfikuje się zobowiązania na podstawie terminu ostatecznej spłaty względem terminu powstania zobowiązania. Jeżeli zobowiązanie jest spłacane w ratach, do ustalenia zapadalności jest brana pod uwagę data spłaty ostatniej raty.

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561,

² Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747,

³ dalej również ZOZ lub Zespół

⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773

87/2018
afkmy

- niewykazania zobowiązań z tytułu zapożyczonych środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zaliczaniu do zobowiązań wymagalnych niektórych zobowiązań z tytułu odsetek, pomimo że, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 ww. instrukcji wymagalne zobowiązania to wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. Są to zobowiązania wynikające głównie z dostaw towarów i usług (np. faktur niezapłaconych w terminie), prawomocnych orzeczeń sądu, udzielonych poręczeń i gwarancji. Kategoria ta nie obejmuje zobowiązań wymagalnych z tytułu papierów wartościowych, pożyczek i kredytów oraz przyjętych depozytów, a także odsetek za opóźnienie od wymagalnych zobowiązań.
- naruszenia zasad określonych w § 10 ww. instrukcji dotyczących ujmowania w części E sprawozdania Rb-Z zobowiązań z tytułu odsetek (naliczonych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego) w której należy, wykazać zobowiązania z tytułu odsetek w podziale na odsetki od zobowiązań niewymagalnych (takich jak kredyty, pożyczki, wyemitowane dłużne papiery wartościowe, przyjęte depozyty) oraz od zobowiązań wymagalnych, naliczone odsetki powinny uwzględniać odsetki naliczone od początku danego okresu odsetkowego do dnia, na który sporządza się sprawozdanie, łącznie. W przypadku zobowiązań wymagalnych powinno się uwzględniać odsetki naliczone od dnia, kiedy powstało zobowiązanie wymagalne, do dnia, na który sporządza się sprawozdanie, łącznie. Ponadto w części E wykazano odsetki od zobowiązań niewymagalnych, które to kwoty dotyczyły odsetek zapłaconych w miesiącu grudniu, zatem nie podlegały wykazaniu w sprawozdaniu Rb-Z, gdyż sprawozdanie to sporządza się na koniec kwartału
- niewykazania na koniec IV kwartału 2016 roku w pozycji E4.2 wymagalne zobowiązania pozostałe zobowiązań z tytułu nieuregulowanych składek za miesiąc listopad 2016 r. pomimo, że umowa o odroczenie płatności składek za miesiąc listopad 2016 r. została zawarta z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21.02.2017 r.

Stwierdzone w czasie kontroli różnice w zakresie wykazania danych w sprawozdaniu Rb-Z według stanu na koniec IV kwartału 2015 i 2016 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie wg Rb-Z	Stan na 31.12.2015 r.			Stan na 31.12.2016 r.		
	Wg Rb-Z (korekta z dnia 29.03.2016)	Wg ustaleń kontroli	Różnica (2-3)	Wg Rb-Z (korekta z dnia 13.04.2017)	Wg ustaleń kontroli	Różnica (5-6)
1	2	3	4	5	6	7
E2. Kredyty i pożyczki (E2.1+E2.2)	42.555.100,96	42.589.916,61	34.815,65	40.108.031,92	40.132.810,64	24.778,72
Część A E2.1. kredyty i pożyczki krótkoterminowe	925.646,79	0,00	925.646,79	7.250.000,00	0,00	7.250.000,00
E2.2. kredyty i pożyczki długoterminowe	41.629.454,17	42.589.916,61	(-)960.462,44	32.858.031,92	40.132.810,64	(-)7.274.778,72
E4. wymagalne zobowiązania, w tym:	1.760.364,67	2.491.118,77	(-)730.754,10	935.016,27	2.024.236,29	(-)1.089.220,02
E4.1. z tyt. dostaw towarów i usług	1.754.714,67	1.729.711,64	25.003,03	934.783,27	907.223,25	27.560,02
E4.2. pozostałe	5.650,00	761.407,13	(-)755.757,13	233,00	1.117.013,04	(-)1.116.780,04

Wyszczególnienie wg Rb-Z		Stan na 31.12.2015 r.			Stan na 31.12.2016 r.		
		Wg Rb-Z (korekta z dnia 29.03.2016)	Wg ustaleń kontroli	Różnica (2-3)	Wg Rb-Z (korekta z dnia 13.04.2017)	Wg ustaleń kontroli	Różnica (5-6)
1		2	3	4	5	6	7
Część D	Wiersz B. krótkoterminowe zobowiązania zrestrukturyzowa ne	0,00	537,23	(-)-537,23	0,00	0,00	0,00
	kwota zobowiązań z tytułu odsetek, w tym:	261.284,32	-	244.256,47	220.412,35	7.562,42	212.849,93
Część E	kol. 3 odsetki naliczone od zobowiązań niewymagalnych	236.952,47	0,00	236.952,47	212.190,04	0,00	212.190,04
	kol. 4 odsetki naliczone od zobowiązań wymagalnych	24.331,85	BRAK DANYCH	-	8.222,31	11.006,47	(-)-2.784,16

- Wykazane w sporządzonych sprawozdaniach Rb-Z na koniec IV kwartału 2015 r. i IV kwartału 2016 roku odsetki od zobowiązań wymagalnych, nie wynikały z ewidencji księgowej. Jednocześnie ustalono, że w księgach rachunkowych Zespołu zarówno na koniec 2015 roku jaki 2016 roku nie dokonano wyceny zobowiązań zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵ tj. w kwocie wymagającej zapłaty, czyli według ich wartości nominalnej powiększonej o należne odsetki.
- W latach 2015-2016 zobowiązania regulowano po terminach określonych w fakturach. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od kilku do kilkudziesięciu dni po wymaganym terminie płatności, co narusza art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W zakresie objętym próbą kontrolną Zespół zapłacił odsetki na podstawie not odsetkowych wystawionych przez kontrahentów ogółem na kwotę 15.935,14 zł.
- W obowiązującej polityce rachunkowości nie określono wersji stosowanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Ponadto nie określono zasad funkcjonowania konta 201 w zakresie ewidencji operacji związanych z zaciąganiem zobowiązań z tytułu umów obejmujących niestandardowe instrumenty finansowania wywołujące skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki. Powyższe narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- W planach finansowych Zespołu sporządzonych na lata 2015 - 2016 nie zostały ujęte wartości: stanu należności na początek i koniec roku, stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku, co narusza art. 31 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.
- W trakcie roku 2015 i 2016 nie dokonywano zmian planu finansowego Zespołu, co narusza art. 52 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, dalej ustawa o finansach publicznych,

7. W Zespole nie wprowadzono w formie pisemnej procedur bieżącego monitorowania zadłużenia jednostki, przez co nie został dopełniony obowiązek określony w art. 68 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Właściwe ustalenie unormowań w powyższym zakresie stanowi warunek skutecznego i efektywnego zarządzania podmiotem.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Zespołu, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą pracownicy wskazani w protokole kontroli oraz Główny Księgowy i Dyrektor Zespołu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzać rzetelnie na podstawie ksiąg rachunkowych Zespołu oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W sprawozdaniach Rb-Z wykazywać dane zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.
2. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy wyceniać zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 8 ustawy o rachunkowości.
3. Podejmować działania, aby nie występowały zobowiązania wymagalne, a zobowiązania regulować w terminach ich wymagalności, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowy plan kont, dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.
5. Przestrzegać obowiązku ustalania planów finansowych w zakresie określonym w art. 31 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, poprzez wyodrębnienie stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku, stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku oraz zapewnienie prowadzenia gospodarki finansowej z zachowaniem zasad określonych w art. 52 ust. 2 tejże ustawy w zakresie limitu kosztów i możliwości ich zwiększenia. Ponadto dokonywać zmian planu finansowego w trakcie roku w zakresie przychodów i kosztów zgodnie z art. 52 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

6. Opracować i wprowadzić do stosowania procedury i mechanizmy kontroli zarządczej w zakresie problematyki zadłużenia, zaciągania i realizacji zobowiązań oraz monitorowania zadłużenia Zespołu Opieki Zdrowotnej, stosownie do art. 68, w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Dyrektora zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

- **Pan Jerzy Żmijewski**
Starosta Skarżyski

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej

mgr Damian Grzelka

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rękas